

World Blind Union
Union Mondiale Des Aveugles
Unión Mundial de Ciegos

2018. november 30.

WBU nyilatkozat az Emberi jogok világnapja alkalmából 2010. December 10.

A Vakok Világszövetsége (World Blind Union, röviden WBU) örömmel emlékszik meg az Emberi jogok világnapjáról. Az ENSZ-közgyűlés 1948. december 10-én fogadta el az Emberi Jogok egyetemes nyilatkozatát, mely napot minden év december 10-én az emberi jogok napjaként ünnepelnek. Az idei évben az Emberi jogok napján egy, az Emberi jogok egyetemes nyilatkozata elfogadásának 70-ik évfordulójához kötődő, egy évig tartó kampány indul, felhívva a figyelmet arra a mérföldkőnek számító dokumentumra, amely tartalmazza a minden embert – a fogyatékoságtól, illetve a fogyatékoság típusától függetlenül, így a látássérülteket is – megillető és elidegeníthetetlen emberi jogokat.

A WBU az ENSZ-szel együtt ünnepli e napot, miközben arra sürgeti az államokat, hogy tegyenek a látássérültek jogaiért.

Az egyik legfontosabb, elsőbbséget élvező terület számunkra az emberi jogok és ezek képviselése. Célunk annak biztosítása, hogy a vakok és gyengénlátók jogai minden szinten – nemzeti, regionális, nemzetközi és globális szinten is – egyaránt megfogalmazódjanak és érvényre jussanak. Olyan jogszabály-alkotási és végrehajtási szabályokra és jogi háttérre van szükség, melyek befogadóak és tekintettel vannak a vakok és gyengénlátók igényeire.

A vakok és gyengénlátók, és az őket megillető emberi jogok helyzete

A fennálló kulturális, szociális, jogi, fizikai és intézményi akadályok korlátozzák a látássérültek teljes körű társadalmi bevonását a magán- és a közélet minden területén, beleértve az oktatást, a foglalkoztatást, az egészségügyi ellátást, a kulturális, a sport- és szabadidős tevékenységeket, valamint a politikai részvételt is. Az akadálymentes hozzáférhetőség hiánya komolyan korlátozza személyes mobilitásukat. Az igazságszolgáltatás hozzáférhetőségének hiánya miatt korlátozottak a kommunikációs lehetőségeik, ami elszigetelődéshez és kirekesztéshez vezethet. A látássérültek

---

World Blind Union

President: [Dr. Fredric K. Schroeder](#) ● **Chief Executive Officer:** Mr. José Viera

Address: 1929 Bayview Avenue, Toronto, ON Canada M4G 3E8

Telephone: 1-416-486-9698 Fax: 1-416-486-8107

Email: info@wbu.ngo Website: www.worldblindunion.org

Twitter: [@BlindUnion](https://twitter.com/BlindUnion) Facebook: [@BlindUnion](https://www.facebook.com/BlindUnion)

Registered Charity No. 85547 1587 RR0001 Canada Revenue Agency - canada.ca/charities-giving

munkanélkülisége nagyon komoly probléma, a szabad munkaerőpiac kihívásainak való megfelelés hiányában a szegények között is a legszegényebbek maradnak. A vakok és gyengénlátók helyzetének megértéséhez és a látássérültek hatékony bevonásához, illetve emberi jogaik teljeskörű megvalósításához megfelelő politikai irányvonalak és intézkedések kialakításához elengedhetetlen fontosságú az, hogy a fogyatékosok fajtája, az érintettek neme és életkora szerinti, részletes adatok álljanak rendelkezésre, a döntéshozók pedig ezek tudatában legyenek.

Bár a nemzetközi emberi jogi szabályok és a fejlesztésekhez szükséges jogi rendszerek terén komoly lépések és előrehaladás történt a vakok és gyengénlátók bevonása érdekében, továbbra is összehangolt érdekképviseleti intézkedések és tevékenységek kellenek ahhoz, hogy ezek a kötelezettségvállalások az érdekeltek társadalmi részvételéhez megfelelő környezetben tudjanak megvalósulni. Erősíteni kell a fogyatékosokkal élők szervezeteinek részvételét, valamint a kormányok politikai akaratát és képességüket arra, hogy az ENSZ nemzetközi emberi jogi eszközeivel és a Fogyatékosokkal Élők Jogairól Szóló ENSZ egyezményvel (UNCRPD) összhangban végre tudják hajtani a „Fenntartható Fejlődési Keretrendszer 2030-ban” foglaltakat (Agenda 2030). Mindehhez állandó figyelemmel kell kísérni azt, hogy emberi jogi mechanizmusok megfeleljenek a CRPD legszigorúbb előírásainak és ezek a mechanizmusok összhangban legyenek a normatív fejlesztési keretrendszerekkel.

Fentiek mellett ünnepeljük a Marrákesi Szerződés elfogadását és ratifikációját is, amely arra szólítja fel a kutatókat, a kiadókat és a felsőoktatásban tevékenykedőket, hogy a szellemi tulajdonjogi szabályoknak megfelelően tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy a látássérülteknek akadálymentes hozzáférésük legyen az információkhoz, a számukra megfelelő – Braille, öregbetűs, audió és/vagy elektronikus formátumokban. Örömmel üdvözljük ezt az eredményt és arra szólítjuk fel az államokat, hogy a szerződést ratifikálják, és úgy emeljék át saját jogi rendszereikbe, hogy a szerződésben foglaltak megvalósulhassanak.

Ugyanakkor, ez továbbra is igen komoly probléma nagyon sok ország esetében, mivel, a szerződés céljait nem megfelelő módon hajtják végre. Ez komoly akadályt jelent számunkra abban, hogy látássérülteként másokkal egyenlő esélyű lehessen társadalmi részvételünk.

Kiállunk amellett, hogy a vakok és gyengénlátók speciális igényeinek ellensúlyozásához megfelelő anyagi források álljanak rendelkezésre. Arra hívjuk fel a kormányokat és a nemzetközi szervezeteket, hogy olyan konzisztens statisztikai adatokat biztosítsanak, melyek megfelelő és megbízható alapul szolgálnak terveik, költségvetéseik, programjaik és politikai irányelveik kialakításához és megvalósításához.

World Blind Union

President: [Dr. Fredric K. Schroeder](#) ● **Chief Executive Officer:** Mr. José Viera

Address: 1929 Bayview Avenue, Toronto, ON Canada M4G 3E8

Telephone: [1-416-486-9698](#) Fax: [1-416-486-8107](#)

Email: info@wbu.ngo Website: www.worldblindunion.org

Twitter: [@BlindUnion](#) Facebook: [@BlindUnion](#)

Registered Charity No. 85547 1587 RR0001 Canada Revenue Agency - canada.ca/charities-giving

A kormányok és a fejlesztésekkel foglalkozó partnerek figyelmét felhívjuk arra is, hogy a vakok és gyengénlátók teljeskörű és hatékony társadalmi részvételét azzal is segítsék, hogy szervezeteikkel és képviselőikkel folyamatosan egyeztetnek és tájékoztatják őket a jogaikkal kapcsolatos fejlesztési folyamatok során felmerülő témákról és kérdésekről.

Felhívás a kormányokhoz és nemzetközi szervezetekhez

Azzal a felhívással fordulunk a kormányokhoz és a fejlesztésekkel foglalkozó nemzetközi partnerekhez, hogy az alábbi jogokra fordítsanak különös figyelmet és ezek érdekében tegyék meg a megfelelő intézkedéseket:

1. Hozzáférhetőség: Alapvető jogunk az, hogy másokkal azonos alapon, akadálymentes hozzáférésünk legyen az épített környezethez, a tömegközlekedéshez és a nyilvánosság számára nyitva és rendelkezésre álló létesítményekhez. Kérésünk és ajánlásunk az, hogy biztosítsanak megfelelő forrásokat az olyan hozzáférhető, intelligens városok kialakításához, amelyek megfelelnek a látássérültek speciális igényeinek. A 11. cél: A városokat és emberi településeket befogadóvá, biztonságossá, alkalmazkodóvá és fenntarthatóvá tenni. Ez lehetőséget biztosít a részes államok részére ahhoz, hogy a látássérültek igényeinek megfelelően úgy alakítsák ki a terveket, illetve a vonatkozó költségvetési kereteket, hogy - egyebek mellett - biztosított legyen a közutak taktilis jelzésekkel való ellátása, tapintható és hangos jelzést adó közlekedési lámpák felállítása, vizuális és hangos utastájékoztató-rendszerrel felszerelt tömegközlekedési eszközök üzembe állítása, a liftek pedig rendelkezzenek hangos visszajelzéssel.
Azt kérjük a kormányoktól, hogy biztosítsák az információk akadálymentes hozzáférhetőségéhez szükséges anyagi forrásokat, a vonatkozó politikai irányelveket és jogszabályokat pedig úgy alakítsák ki, hogy azok az információk hozzáférhetőségének megvalósulásához vezessenek.
2. Bár mind a CRPD 17. Cikke, mind a Fenntartható fejlődési célok 8-ik célkitűzése aláhúzzák a téma fontosságát, a látássérültek számára igen komoly probléma a munkanélküliség. Azt kérjük a fejlesztésekkel foglalkozó nemzetközi partnerektől, hogy mind a kormányokat, mind a magánvállalkozásokat ösztönözzék arra, hogy tegyenek a látássérültek foglalkoztatását elősegítő intézkedéseket.

World Blind Union

President: [Dr. Fredric K. Schroeder](#) ● **Chief Executive Officer:** Mr. José Viera

Address: 1929 Bayview Avenue, Toronto, ON Canada M4G 3E8

Telephone: [1-416-486-9698](#) Fax: [1-416-486-8107](#)

Email: info@wbu.ngo Website: www.worldblindunion.org

Twitter: [@BlindUnion](#) Facebook: [@BlindUnion](#)

Registered Charity No. 85547 1587 RR0001 Canada Revenue Agency - canada.ca/charities-giving

3. A látássérült lányok és asszonyok közül nagyon sokan nincsenek reprodukciós egészségügyi jogaik tudatában. A CRPD 25-ik Cikke és a Fenntartható fejlődési célok 5-ik, a nemek közötti egyenlőségről szóló célkitűzése is megfogalmazza ezt a jogot. Arra hívjuk fel az államokat, hogy a látássérültek e jogát úgy valósítsák meg, hogy azt oktatási rendszereik részévé teszik fogyatékossgal élők reprodukciós jogaira vonatkozó ismereteket, és biztosítsák az ahhoz szükséges forrásokat, hogy a látássérült szervezetek megfelelő tájékoztatást tudjanak biztosítani az érintettek részére.
4. A CRPD 26-ik Cikke biztosítja látássérültek rehabilitációhoz és rehabilitációhoz való jogát. Arra szólítjuk fel a kormányokat, hogy politikai irányelveikbe és intézkedéseikbe vonják be a rehabilitációhoz való jogot, és biztosítsák az ennek megvalósításához szükséges támogatásokat.
5. És végül, kérésünk és ajánlásunk az, hogy támogassák a látássérültek szociális és kulturális jogainak előmozdítása érdekében indított közösségi kezdeményezéseket.

A Vakok Világszövetsége (World Blind Union, röviden WBU) a világszerte élő. 253 millióra becsült vak és gyengénlátó érdekeit képviselő világszervezet. Tagjai a vakok saját érdekvédelmi szervezetei és a vakokért dolgozó szervezetek, a világ több mint 190 országából, valamint a látássérültséggel kapcsolatos területeken dolgozó nemzetközi szervezetek. További részletek a WBU honlapján olvashatók (angol nyelven): www.worldblindunion.org

---

World Blind Union

President: [Dr. Fredric K. Schroeder](#) ● **Chief Executive Officer:** Mr. José Viera

Address: 1929 Bayview Avenue, Toronto, ON Canada M4G 3E8

Telephone: [1-416-486-9698](tel:1-416-486-9698) Fax: [1-416-486-8107](tel:1-416-486-8107)

Email: info@wbu.ngo Website: www.worldblindunion.org

Twitter: [@BlindUnion](https://twitter.com/BlindUnion) Facebook: [@BlindUnion](https://www.facebook.com/BlindUnion)

Registered Charity No. 85547 1587 RR0001 Canada Revenue Agency - canada.ca/charities-giving